

ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ

จันทร์จิรา สมศิริ*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ จำแนกตามสถานภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 100 คน โดยใช้ตารางKrejcieและ Morgan โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย(Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ จำแนกตามสถานภาพ คือเพศวิเคราะห์ค่าโดยใช้ค่า t-test แบบ Independent สำหรับประเภทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย วิเคราะห์ค่าโดยใช้ (One Way analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe Post hoc Comparison)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการกระจายอำนาจ ด้านการมีส่วนร่วมด้านการเงินอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน ด้านการบริหารตนเอง และด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
2. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า รายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ในด้านการกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วม
3. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีประเภทต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า รายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ในด้านการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน

คำสำคัญ

ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุบลมิ่ง , การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ความนำ

เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนามนุษย์ในทุกๆ ด้าน ตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิต การพัฒนาศักยภาพและความสามารถที่จะดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพได้อย่างเป็นสุข สามารถร่วมเป็นพลังสร้างสรรค์ในการพัฒนาประเทศได้ ดังนั้นการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลต่อการพัฒนามนุษย์ในสังคมเป็นอย่างดี การศึกษาเป็นเครื่องมือพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ดังจะเห็นได้จากข้อกำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งประกาศใช้บังคับวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2540 ได้บัญญัติสาระสำคัญไว้ในมาตรา 43 วรรคแรกว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน ความสำคัญของรัฐธรรมนูญในมาตรานี้ ได้กล่าวเน้นถึงคุณภาพอันหมายถึง คุณภาพทางการจัดการศึกษา ดังนั้นเพื่อให้การจัดการศึกษาของชาติเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จึงได้มีกฎหมายหลักทางด้านการศึกษาฉบับแรกของประเทศไทย ที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูล เพื่อกำหนดเนื้อหาสาระต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของประเทศ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของชาติอย่างมาก นับตั้งแต่การกำหนดความมุ่งหมายของการศึกษาตามมาตรา 6 ที่เน้นการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจสติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 8 ซึ่งยึดหลักการศึกษาดลอดชีวิต สำหรับประชาชนให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ(2542)

ในอดีตการจัดการศึกษาจะทำได้หลากหลายวิธีการ โดยวัดและองค์กรในท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ ต่อมาเกิดการรวมการจัดการศึกษาไปให้กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้เกิดเอกภาพและมาตรฐานทางการศึกษา แต่เมื่อประชากรเพิ่มขึ้น ความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ก้าวไปอย่างรวดเร็ว การจัดการศึกษาโดยส่วนกลางเริ่มมีข้อจำกัด เกิดความล่าช้าและไม่สนองต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชนอย่างแท้จริง จึงต้องมีการคืนอำนาจให้ท้องถิ่นและประชาชนได้จัดการศึกษาเองอีกครั้ง

กระทรวงศึกษาธิการเล็งเห็นความสำคัญของการสร้างความรู้ด้านการปฏิรูปการศึกษาโดยการกระจายอำนาจ การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการบริหาร โรงเรียน การปฏิรูปการศึกษา มีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุขการ

ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายจำเป็นจะต้องมีการกระจายอำนาจให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม เน้นรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 5 มาตรา 39 และมาตรา 40 กระทรวงได้กระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาให้โรงเรียนทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นองค์คณะบุคคล ทำหน้าที่ในการบริหาร โดยทำให้โรงเรียนเป็นฐานหรือศูนย์กลางของการบริหาร และจัดการศึกษาที่ต่อเนื่องและยั่งยืนที่จะสร้างคุณค่า ความรับผิดชอบความผูกพัน ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน นัยสำคัญของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวคือ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจะมีบทบาทสำคัญ ในกระบวนการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ครู-อาจารย์ นักเรียน และผู้ปกครอง ชุมชน ในการตัดสินใจบริหารและจัดการศึกษาของโรงเรียนไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ คือคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นรูปแบบหนึ่งของการกระจายอำนาจทางการศึกษาและลดการควบคุมจากส่วนกลางลง โดยให้ความสำคัญกับคณะกรรมการโรงเรียน จึงมีการแต่งตั้งคณะกรรมการโรงเรียนให้มีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ของโรงเรียนในการจัดการศึกษา ผู้มีอำนาจตัดสินใจในโรงเรียนไม่ใช่มีเฉพาะผู้บริหารเท่านั้น แต่ยังมีครู และผู้ปกครองร่วมด้วย อุทัย บุญประเสริฐ (2543:14)

การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานจะเป็นกลยุทธ์ของการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาคนในโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทำให้โรงเรียนและชุมชนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ สัจญา พันธุ์ไชย (2545:4)

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นการบริหารจัดการที่เป็นไปตามความต้องการของโรงเรียนเอง โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมในรูปแบบคณะกรรมการสถานศึกษาในการใช้อำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบในการตัดสินใจใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในการดำเนินการ แก้ปัญหาและจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อคุณภาพในการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างไรก็ตามการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไม่มีสูตรสำเร็จ หรือรูปแบบกระบวนการบริหารที่สำเร็จรูปแต่ขึ้นอยู่กับ บริบทของสถานศึกษา รวมถึงความร่วมมือร่วมใจ ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับ โรงเรียน โดยตรงในการศึกษาเรียนรู้ ลงมือทำปรับปรุง พัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนเป็นรูปแบบที่เหมาะสมกับ โรงเรียนของตนเอง

จากการศึกษาสภาพการบริหารงานของ โรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุบลัมภ์ฯ พบว่ามีการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ได้มีการนำแนวทางไปสู่การปฏิบัติงานในทุกฝ่าย ทุกงานของโรงเรียน ซึ่งเป็นนวัตกรรมการบริหารจัดการตามความแตกต่างและความต้องการของนักเรียนและชุมชน ซึ่งบางครั้งก็เกิดปัญหา และอุปสรรคในการบริหารจัดการในรูปแบบการใช้โรงเรียนเป็นฐานเกิดขึ้นกับโรงเรียน เพราะคุณครูอาจจะรู้สึกขาดความเป็นอิสระในการทำงานเหมือนมีบุคคลภายนอกเข้ามามีบทบาทมากขึ้น จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของโรงเรียน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็น

ฐาน ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและรับทราบปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงเพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯจำแนกตามสถานภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งหมด 200 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 100 คน

ตัวแปรในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ (ชาย , หญิง) และประเภทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ผู้บริหาร , ครู , ผู้ปกครอง)
- 2.ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ จำแนก 4 ด้าน คือ 1.ด้านการกระจายอำนาจ 2.ด้านการมีส่วนร่วม 3.ด้านการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน 4. ด้านการบริหารตนเอง5. ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 100 คนโดยการใช้ตาราง Krejcie และ Morgan โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบ หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.67- 1.00 และหาค่าความเชื่อมั่นใช้สูตรสัมประสิทธิ์

แอลฟา (Alpha Coefficient)ตามวิธีของคอนบราค(Cronbach)ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.94 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ 1. ข้อมูลส่วนบุคคล 2. เนื้อหาที่จะทำการวิจัย

3. ข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติ-t-test แบบ Independent และ ANOVA (One-way analysis of variance) สำหรับตัวแปรเพศและประเภทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 100 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีประเภทของครู มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประเภทของผู้ปกครอง และน้อยที่สุดคือ ประเภทผู้บริหาร ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปลัมภ์ ฯผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปลัมภ์ ฯ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ.05 ดังนี้

3.1 ด้านการกระจายอำนาจพบว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปลัมภ์ ฯแตกต่างกัน

3.2 ด้านการมีส่วนร่วมพบว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปลัมภ์ ฯแตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีประเภทต่างกันมี ความคิดเห็นต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปลัมภ์ ฯ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ดังนี้

4.1 ด้านการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน พบว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีประเภทต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปลัมภ์ ฯ แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

1.การแสดงความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปลัมภ์ ฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยมีความคิดเห็นในด้านการ

กระจายอำนาจมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วม รองลงมาคือด้านการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชนรองลงมาคือด้านการบริหารตนเอง และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้านได้ดังนี้

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุดคือ ด้านการกระจายอำนาจ โดยภาพรวมและรายข้อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากแสดงว่าสถานศึกษามีการกระจายอำนาจให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีโครงสร้างการบริหารงานแบ่งเป็นฝ่ายงานและกลุ่มสาระในระดับมากที่สุด เพราะโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ ฯ ได้มีแผนผังโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนอย่างชัดเจนโดยทางต้นสังกัดได้มอบอำนาจในการบริหารจัดการตามโครงสร้างงานให้กับผู้บริหาร และผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีการดำเนินการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในรูปแบบของคณะกรรมการบริหารโดยใช้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนร่วมกับบุคลากรในโรงเรียน มีการกำกับติดตาม การปฏิบัติงานของโรงเรียนตามโครงสร้างการบริหาร รวมถึงการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรพล สูดสายเนตร(2556:บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านหลักการกระจายอำนาจ โดยภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีโครงสร้างการบริหารงานแบ่งเป็นฝ่าย/งาน/กลุ่มสาระฯ พร้อมบทพรรณนางานที่ชัดเจน ปฏิบัติได้ รองลงมา คือสถานศึกษามีอิสระในการกำหนดหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษากำหนดแนวทาง วิธีการ พัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของบุคลากร ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุลโดยภาพรวมและรายข้อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ ฯ มีระบบ Smart Messaging (SMS) ในการดูแล ป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนโดยระบบ SMS บริการแจ้งข่าวสารกิจกรรมต่าง ๆ ถึงผู้ปกครอง และชุมชน รวมถึงโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ ฯ เป็นโรงเรียนที่ทันสมัยมีการพัฒนาระบบเทคโนโลยี และนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ชุมชนรับทราบ และร่วมตรวจสอบการใช้งบประมาณของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรพล สูดสายเนตร(2556)ได้ศึกษาเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุลโดยภาพรวม และรายข้อ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือสถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก รองลงมา คือ สถานศึกษาบริหารงบประมาณ

อย่างเป็นระบบ โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน ระหว่างสถานศึกษา ประชาชน และส่วนกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ จำแนกตามเพศ พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน นั้นทั้งเพศชายและเพศหญิงจะมีความเข้าใจและเรียนรู้การบริหารงานในการใช้โรงเรียนเป็นฐานในลักษณะเดียวกัน ดังนั้น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีเพศต่างกันจึงมีความคิดเห็นต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหาร โรงเรียนบ้านหลวง อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต 1 วิชาการ.คอม (2007) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก 2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหาร โรงเรียนบ้านหลวงไม่มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญระดับ .05 3. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหาร โรงเรียนบ้านหลวงไม่มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญระดับ .05

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือด้านการกระจายอำนาจ พบว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีเพศต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรพล สุดสายเนตร (2556 :บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านหลักการกระจายอำนาจตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาทั้ง 3 ขนาด มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่สถานศึกษาขนาดใหญ่มีการปฏิบัติมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดเล็กตามลำดับ

ด้านการมีส่วนร่วมพบว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีเพศต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรพล สุดสายเนตร (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบุรีรัมย์ เขต 3 เปรียบเทียบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบุรีรัมย์ เขต 3 ตามสภาพและขนาดสถานศึกษามีความแตกต่างกัน แนวทางในการพิจารณาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบุรีรัมย์ เขต 3 ควรมีการกำกับติดตามการบริหารและส่งเสริมให้สถานศึกษามีการวิจัยพัฒนาระบบการบริหารงานเพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนตามนโยบายการศึกษาของชาติ

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ จำแนกตามประเภทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละประเภทมีทักษะความเข้าใจต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานอยู่แล้วและได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาอยู่บ้างแล้ว ดังนั้น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีประเภทต่างกันจึงมีความคิดเห็นต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ ไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิรักษ์ ศรีวรรณ (2549) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย แผนกประถม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารและครูมีความเห็นตรงกันว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานทั้ง 5 หลักการคือ 1. หลักการกระจายอำนาจ 2. หลักการมีส่วนร่วม 3. หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน 4. หลักการบริหารตนเอง และ 5. หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล มีการดำเนินงานเป็นจริงอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือด้านการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน พบว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีประเภทต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรพล สูดสายเนตร (2556 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านหลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดกลางมีการปฏิบัติแตกต่างกันจากสถานศึกษาขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่สถานศึกษาขนาดใหญ่มีการปฏิบัติมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดเล็ก

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเพื่อให้มีประสิทธิภาพของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ เพื่อเป็นการสำรวจและนำข้อมูลมาพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2542). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. เอกสารชุด
แนวทางปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ:
การศาสนา.
- จุฬารัตน์ ชัชวาล. (2550). *พฤติกรรมทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร
สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช*. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดิเรก สายศิริวิทย์.(2544). *การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน*.เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา เรื่องการ
บริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา 13 กรกฎาคม
2544 ณ โรงเรียนวินิตมัธยม.(เอกสารอัดสำเนา)
- วัชรพล สุดสายเนตร. (2556). *การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3*. สารนิพนธ์การบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิชากร.คอม. (2007). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหาร โรงเรียนบ้านหลวง อำเภอบ้าน
หลวง จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต 1*.ค้นเมื่อ 30 ตุลาคม
2559, จากเว็บไซต์ <http://www.vcharkarn.com>
- สัญญา พันธุ์ไชย. (2545:4). *ปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานใน โรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุทธิรักษ์ ศรีสุวรรณ. (2549). *การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของ โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย แผนก
ประถม จังหวัดเชียงใหม่*.การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2543:14). *การศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในรูปแบบการบริหาร
โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน*. เอกสารรายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ลาดพร้าว.